

OBČINA SEMIČ
OBČINSKI SVET

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI
OBČINE SEMIČ

Številka: 007-10/2009-6
Datum: 18.09.2009

KAZALO

1. Uvod	3
2. Ocena ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovna podlaga	3
a) Ocena stanja varnosti	
Ogroženost od naravnih nesreč	3
Ogroženost cestnega prometa	4
Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	4
Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost	4
Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine	5
Ogroženost javnega reda in miru	5
Ogroženost na javnih shodih in prireditvah	5
Ogroženost okolja	5
b) Obvladovanje varnostnih tveganj:	6
Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu	6
Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin	6
Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj	6
Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine	6
Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru	6
Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev	6
Varnostna tveganja na področju varstva okolja	6
3. Namen vzpostavitve redarstva po zakonu o občinskem	7
4. Cilji občinskega programa varnosti	7
A. Strateški cilj	7
B. Operativni cilji	7
5. Varnostne potrebe, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer	10
6. Organiziranost občinske redarske službe	10
7. Kadrovski sestav občinske redarske službe	10
8. Pristojnosti redarske službe	11
9. Materialni in drugi pogoji za delovanje občinskega redarstva	11
10. Vrste in obseg nalog redarstva	11
11. Sodelovanje občinskega redarstva s policijskimi postajami	12
12. Sodelovanje redarske službe z OKC in Regijskim centrom za obveščanje	12
13. Načini sodelovanja redarjev in zasebnih varnostnikov	12
14. Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog medobčinskega redarstva	12
15. Sodelovanje med redarsko službo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu	12
16. Zaključek	13
LITERATURA IN VIRI	13
PRILOGE:	
1. Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah	14
2. Poslovnik za delo župana ob uporabi prisilnih sredstev	16
3. Protokol o sodelovanju med redarsko službo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič	18

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) in Smernic za izdelavo občinskega programa varnosti (MNZ RS, februar 2007), je Občinski svet Občine Semič na predlog župana Ivana Bukovca na 20. redni seji dne 17.09.2009 sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE SEMIČ

1. UVOD

Občinski program varnosti občine Semič je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti občine Semič je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini Semič in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe in ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven in na državo naslonjen način. Lahko jo zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen programa je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini Semič. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo, ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

Program predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja občinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev ter konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in miru.

Namen programa je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

Občinski program varnosti občine Semič obsega 5 ciljev, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto varnosti v občini. Program Občine Semič je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela občinskih redarjev oziroma medobčinske redarske službe in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Pravna podlaga za program so: Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), Zakon o varnosti javnega reda in miru (ZJRM), Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakon o prekrških (ZP-1), Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) in občinski odloki. Program je zasnovan v skladu z navedenimi pravnimi predpisi.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA

a) Ocena stanja varnosti

- **Ogroženost od naravnih nesreč**

Ocena ogroženosti občine Semič je bila pripravljena in izdelana na podlagi raziskav, študij in strokovnih podlag, ki se nanašajo na podnebne, geografske, hidrološke, geološke, seizmološke, ekološke, prostorske, geografske, prometne, demografske, kulturne in druge značilnosti ogroženega območja.

Pri izdelavi ocene ogroženosti je bilo pri obravnavanju posameznih virov možnih vzrokov nastanka nesreč ter njihove verjetnosti pojavljanja, poteku in možnem obsegu ter posledicah posameznih nesreč upoštevano tudi dosedanje stanje na tem področju oz. frekvenca in stopnja pojavljanja posamezne vrste nesreč in uspehi pri njihovem preprečevanju in odpravljanju.

Ocena ogroženosti od naravnih in drugih nesreč v občini Semič je bila izdelana 25.03.1997, v skladu z določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, šte. 51/2006) ter v skladu z določili Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, šte. 39/95).

Na podlagi navedenih parametrov so za občino Semič izdelane ocene ogroženosti za potrese, neurja s točo, sušna obdobja, požare v naravi, v naseljih in industrijskih objektih, primere žleda, nesreče z nevarnimi snovmi in jedrske nesreče ter prometne nesreče.

Ocene so izdelane na podlagi republiških in regijskih ocen ogroženosti, strokovnih študijah pristojnih zavodov in inštitutov oziroma usmeritev ob upoštevanju lokalnih dejavnikov, izkustvenih norm in dosedanjih izkušenj pri preprečevanju in odpravljanju posledic nesreč.

- **Ogroženost cestnega prometa na območju občine Semič**

V letu 2008 (2007) se je na cestah na območju občine Semič pripetilo 40 (43) prometnih nesreč ali za 6,9% manj kot v predhodnem letu, v katerih je bilo udeleženi 64 (68) oseb.

Na območju občine Semič policija v letu 2008 ni obravnavala 0 (2) prometnih nesreč s smrtnim izidom, v katerih ni umrla 0 (2) oseba, 16 (11) prometnih nesreč s telesnimi poškodbami, kjer sta se 2 (1) osebi hudo telesno poškodovali in 16 (11) oseb lahko telesno poškodovalo ter 22 (29) prometnih nesreč z materialno škodo.

Največ prometnih nesreč se je zgodilo zaradi neprilagojene hitrosti in sicer 14 (14), sledi neupoštevanje pravil prednosti 8 (3) in strani vožnje v 6 (10) prometnih nesrečah.

V letu 2008 so bili 3 (5) povzročitelji prometnih nesreč pod vplivom alkohola, kar pomeni 7,5 (11,6%) vseh povzročiteljev prometnih nesreč.

V letu 2008 se je po dnevih največ prometnih nesreč zgodilo v petek in sicer 11 (5), sledijo sredo z 9 (7) in sobota z 9 (6) prometnimi nesrečami. Najmanj prometnih nesreč se je zgodilo v nedeljo 2 (6).

Glede na uro se je zgodilo največ prometnih nesreč med 15.00 in 18.00 uro in sicer 11 (9), sledi čas med 6.00 in 9.00 uro s 6 (8) nesrečami.

Policisti so na območju občine Semič v letu 2008 obravnavali 579 (604) kršitev cestno prometnih predpisov. Zaradi ugotovljenih kršitev je bilo 426 (406) izrečenih glob, podanih 119 (189) obdolžilnih predlogov, ter izrečenih 30 (5) opozoril.

- **Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin**

Mirujoči promet v Semiču ni kritičen, saj je poskrbljeno za relativno veliko število parkirnih prostorov v centru in v okolici javnih stavb. Izjema je Štefanov Trg, ki je zelo gosto zaparkiran. Prav tako je ob večjih prireditvah parkiranje onemogočeno zaradi premalo parkirnih prostorov v neposredni bližini Kulturnega centra v Semiču, vendar okoliški parkirni prostori omogočajo parkiranje in nemoten potek prometa. Na prehodu za pešce pri OŠ Belokranjskega odreda je promet urejen v skladu s cestno prometnimi predpisi.

- **Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost**

V letu 2008 (2007) je Policija na območju občine Semič obravnavala 132 (126) kaznivih dejanj, kar je za 4,76 % več kot v preteklem letu. Od navedenih kaznivih dejanj je policiji uspelo preiskati 64 kaznivih dejanj ter s tem doseči 48,48 % (63,49%) preiskavnost.

Največ je bilo zaznanih in obravnavanih kaznivih dejanj s področja premoženja in sicer 93 (76), kar predstavlja 70,45 % vseh kaznivih dejanj, storjenih na območju občine Semič.

V notranji strukturi kaznivih dejanj zoper premoženje so policisti obravnavali 56 (40) kaznivih dejanj Tatvin, 18 (26) Velikih tatvin – vlomov, 14 kaznivih dejanj Poškodovanja tuje stvari, 3 kazniva dejanja Zatajitve in 2 kazniva dejanja Ropa.

Poleg navedenih kaznivih dejanj so obravnavali še 6 (16) kaznivih dejanj Ogrožanja varnosti, 5 (9) kaznivih dejanj Lahke telesne poškodbe, 4 (10) kazniva dejanja v zvezi z zlorabo prepovedanih drog, 2 (3) kazniva dejanja Nepravilne proizvodnje orožja ali eksplozivov, 4 (1), Goljufije in 1 (1) Poslovno goljufijo. Ostala kazniva dejanja, ki so jih še zaznali pa bistveno ne vplivajo na občutek varnosti prebivalcev.

Premoženjska kriminaliteta je najštevilčnejša in odločilno vpliva na preiskanost celotne kriminalitete. Število premoženjskih kaznivih dejanj je v porastu za 17 kaznivih dejanj, v upadu pa so velike tatvine. Klasična premoženjska kriminaliteta v obliki tatvin, vlomov in poškodovanj tuje stvari, je poleg nasilnih kaznivih dejanj, najbolj številčna oblika kriminalitete, ki pomembno vpliva na občutek varnosti občanov.

Kot najbolj kritične točke in izpostavljena mesta za izvrševanje kaznivih dejanj se pojavljajo v samem centru naselja Semič, zlasti kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari in pa v vinorodnih okoliših, kjer so vikendi oziroma osebna vozila pogosto tarča napadov v obliki tatvin ali velikih tatvin – vlomov.

- **Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine**

Na območju občine Semič imajo javne stavbe, med katere sodijo zgradba občine, pošta, banka, osnovna šola, kulturni dom in ostale stavbe, ki spadajo pod javni sektor, varovanja urejena v skladu z lastnimi načrti in hišnimi redi. Kot najbolj problematično je območje okolice OŠ Belokranjskega odreda, okolica VVZ, avtobusnega postajališča ter Štefanovega trga z okolico, kjer sta tudi dva gostinska lokala, kjer se zbirajo mladostniki.

- **Ogroženost javnega reda in miru**

Na območju občine Semič so policisti v letu 2008 (2007) obravnavali 63 (120) kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja. Od tega so obravnavali 41 (86) kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru, 1 (0) kršitev Zakona o javnih zbiranjih, 3 (2) kršitve Zakona o tujcih, 3 (20) kršitev po Zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami ter 3 (0) kršitve po Zakonu o zaščiti živali.

Kot najpogostejše kršitve predpisov, ki urejajo javni red in mir so kršitve Zakona o varstvu javnega reda in miru, znotraj katerih je beležiti največ kršitev na javnih krajih kot so ceste, trgi 23 (0) in nato v zasebnih prostorih v okviru družine 14 (5) in gostinski lokali 7(1). V teh kršitvah gre za pretepanje med osebami, ogrožanje varnosti in tudi nespodobno vedenje.

Po času je največ kršitev obravnavanih med 22:00 uro in 24:00 uro, ko so obravnavali 10 (21) kršitev, med 20:00 uro in 22:00 uro 5 (13) kršitev, med 18:00 uro in 20:00 uro 8 (19) kršitev. Najmanj kršitev so policisti obravnavali med 02:00 uro in 04:00 uro in sicer 1 (0).

Glede na starost kršiteljev je največ kršiteljev starih med 18 in 24 letom, ki so bili udeleženi v 16 (36) kršitvah, sledijo pa kršitelji stari med 24 in 34 letom, ki so bili udeleženi v 15 (27) kršitvah.

Največ kršitev so policisti obravnavali med vikendi in sicer v soboto 9 (25) kršitev, v petek pa 10 (22) kršitev.

- **Ogroženost na javnih shodih in prireditvah**

Z vidika javne varnosti predstavljajo varnostno tveganje tudi javna zbiranja, predvsem večje tradicionalne prireditve kot so Semiška ohcet in Praznovanje jeseni. Na teh prireditvah večjih množičnih kršitev ni bilo.

- **Ogroženost okolja**

Na območju občine Semič so zaznani primeri v zvezi prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju in sicer predvsem na območju Mirne gore (Planine).

Med kršitelji so predvsem vozniki štirikolesnikov, ki se vozijo na navedenem območju in s tem prekomerno obremenjujejo in uničujejo okolje.

b) Obvladovanje varnostnih tveganj – prognoza:

• Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu

Za obvladovanje varnostnih tveganj na tem področju so policisti pristopili predvsem k izvajanju ukrepov za umirjanje prometa. Konstantno izvajajo meritve hitrosti na kritičnih odsekih in najbolj obremenjenih in varnostno problematičnih mestih. Prav tako z večjo prisotnostjo in vidnostjo tudi zmanjšujejo hitrost vozil in posledično s tem tudi preprečujejo možnosti za povzročitev prometnih nesreč, saj so vozniki bolj pozorni na dogajanje na cesti. Zoper kršitelje pa dosledno ukrepajo za kršitve, ki so najpogostejši vzroki za prometne nesreče.

• Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin

V okolici OŠ Belokranjskega odreda v Semiču se na avtobusnem postajališču ob vikendih (petek in sobota) v večernem času (še posebej v času poletnih počitnic) zbirajo družbe mladostnikov, ki nato izvršujejo razna deviantna dejanja vandalizma na območju OŠ in okolice.

• Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj

Na varnostno situacijo s področja kriminalitete pomembno vplivajo kazniva dejanja storjena na območju mesta Semič in vinorodnem okolišju, predvsem v smislu vlomov in tatvine goriva-nafta iz delovnih strojev in tovornih vozil. Policisti so in bodo tudi v bodoče izvajali preventivne oblike osveščanja ljudi glede samozaščitnega ravnanja pred tovrstnimi kaznivimi dejanji.

• Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine

Ogroženost kulturnih, zgodovinskih, državnih ali občinskih zgradb ali spomenikov izvira predvsem iz vandalizma in objestnosti ter tudi zaradi premoženjskih kaznivih dejanj (tatvine z oz. iz objektov, še posebej sakralni objekti kot so cerkve, kapele ipd). Dostop do večine spomenikov je enostaven, saj niso zaščiteni z ograjami ali drugimi fizičnimi ovirami.

• Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru

Policisti so v zadnjih letih na območju Semiča zaznavali problematiko vandalizma na javnih krajih, kjer so mladostniki z različnimi deviantnimi ravnanji vzbujali slab občutek varnosti med občani. Med problematična mesta sodijo okolica OŠ Belokranjskega odreda, okolica VVZ, avtobusnega postajališča ter Štefanovega trga z okolico, kjer sta tudi dva gostinska lokala, kjer se zbirajo mladostniki.

• Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditev

Z vidika javne varnosti večjo obremenitev in varnostna tveganja predstavljajo tudi organizacija javnih zbiranj. Med večja javna zbiranja sodita na območju občine Semič Semiška ohcet in Praznovanje jeseni. Kljub temu, da je na teh prireditvah večje število ljudi, pa v zadnjem času na teh prireditvah ni obsežnejših kršitev.

• Varnostna tveganja na področju varstva okolja

Ob ugotovljenih kršitvah s tega področja se sproti obvešča komunalna inšpekcija in problematika sproti rešuje. Tako ni mogoče izpostaviti posameznih delov okolja kot problematične.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

Namen vzpostavitve redarstva je zagotavljanje javne varnosti v občini oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanje javnega reda in miru.

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občini ter odpravljali posamezni odkloni pojavi v občini.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4. CILJI DELOVANJA MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Osnovni cilj programa varnosti občine Semič je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

Strateški in operativni cilji OPV so:

A) STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini Semič. Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z medobčinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v občini Semič.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

B) OPERATIVNI CILJI

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinske inšpekcije in redarstva in Policijske postaje Črnomelj.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2010 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v občini Semič. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno je potrebno zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Semič.

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 133/2006, spremembe in dopolnitve 37/2008) v tretjem odstavku 22. člena kot obveznost občine določa tudi sprejem programov s področja varnosti cestnega prometa.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- ❑ Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,
- ❑ sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- ❑ občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- ❑ občinske redarje je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine,
- ❑ v letnem načrtu dela medobčinskega redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi z nadzorom prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina Semič poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja),
- ❑ občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati.

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRU:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir sta dobrini, ki izključujeta vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku.

Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Medobčinska redarska služba in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih 13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja 18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena),
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med Medobčinsko inšpekcijo in redarstvom in Policijsko postajo Črnomelj,
- strokovna pomoč Policijske postaje Črnomelj.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju Medobčinske inšpekcije in redarske službe s policijsko postajo,
- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- občinski redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s svojo dežurno službo in z dežurnim policistom Policijske postaje Črnomelj,
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/1999). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblaščenice uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje občinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Območna enota Novo mesto, ki deluje na območju občine,
- redarska služba si priskrbi ali izdela seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,
- redarska služba si izdela načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine,
- redarska služba si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- ❑ Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini,
- ❑ redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo v cilju izmenjave informacij za učinkovit nadzor na tem področju,
- ❑ redarska služba si priskrbi karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer je potreba po obvladovanju te problematike dokaj velika.

Policisti zaznavajo povečano gostoto prometa, predvsem v času prvomajskih praznikov in poletne turistične sezone v smeri proti Mejnemu prehodu Vinica in obratno. Obremenjena je regionalna cesta R216 (Črmošnjice-Črnomelj) in cesta Ručetna vas – Štrekljevec – Jugorje.

Mirujoči promet v Semiču ni kritičen, saj je poskrbljeno za relativno veliko število parkirnih prostorov v centru in v okolici javnih stavb. Izjema je Štefanov trg, ki je zelo pogosto zaparkiran. Prav tako je ob večjih prireditvah pakiranje onemogočeno zaradi premalo parkirnih prostorov v neposredni bližini Kulturnega centra v Semiču, vendar okoliški parkirni prostori omogočajo parkiranje in nemoten potek prometa.

Na varnostno situacijo vplivajo dogajanja v centru Semiča, kjer so ugotovljeni primeri vandalizma, predvsem na poti iz gostinskih lokalov oziroma ob zadrževanju oseb v bližini osnovne šole Belokranjskega odreda Semič. Med problematična mesta sodi tudi okolica VVZ, avtobusnega postajališča ter Štefanovega trga z okolico, kjer sta tudi dva gostinska lokala.

Redarji bodo morali čas in območje svojega dela prilagoditi predvsem tem varnostnim potrebam, kar pomeni, da bodo morali svoje delo največkrat opravljati ob vikendih in v večernem času.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi Medobčinske inšpekcije in redarstva (Ur. list RS 68/2008), ki ga je sprejela občina Črnomelj, občina Metlika in občina Semič. S tem odlokom so imenovane občine ustanovile ta organ skupne občinske uprave, določile ime in sedež organa, razmerje do občin soustanoviteljic, njegovo delovno področje, notranjo organizacijo, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

Ustanoviteljske pravice občin in zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje organa skupne uprave, za kar so pristojni občinski sveti, izvršujejo župani občin ustanoviteljic. Župani imenujejo in razrešujejo predstojnika organa skupne občinske uprave (vodjo medobčinske inšpekcije in redarstva), sprejmejo kadrovski načrt, program dela in finančni načrt medobčinske inšpekcije in redarstva, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja tega organa.

Sedež medobčinske inšpekcije in redarstva je v Občini Črnomelj na naslovu: Trg svobode 3, Črnomelj.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKE REDARSKE SLUŽBE

Zaradi novih zakonskih pooblastil in razširitve področja ter območja dela bo potrebno v okviru Medobčinske inšpekcije in redarstva zaposliti določeno število občinskih redarjev, ki bodo opravljali delo na območju občin Črnomelj, Metlika in Semič.

V tej službi se bosta v letošnjem letu zaposlila dva občinska redarja, ki bosta delovala na območju občin pristopnic k Medobčinski inšpekciji in redarstvu. Glede na bodoče varnostne potrebe se bo na območju, ki ga pokriva ta služba število redarjev povečevalo.

Okvir kadrovske krepitve redarske službe bodo materialne in finančne zmožnosti občine Črnomelj, občine Metlika in občine Semič.

8. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pristojnosti medobčinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in občinskih odlokih.

V Občini Semič lahko občinski redarji ukrepajo na podlagi naslednjih občinskih odlokov:

- Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda na območju občine Semič (Ur.l.RS, št. 106/2008);
- Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Semič (Ur.l.RS, št. 27/2001);
- Odlok o občinskih cestah (Ur.l.RS, št. 65/1999);
- Odlok o javnem redu in miru v občini Semič (Ur.l.RS, št. 122/2008);
- Odlok o grbu in zastavi občine Semič (Ur.l.RS, št. 68/2008);
- Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe distribucije omrežnega plina (Ur.l.RS, št. 83/1999);
- Odlok o razglasitvi reke Krupe za naravno znamenitost in kraške jame Judovske hiše za kulturni spomenik (Semič) (Ur.l.RS, št. 81/1997).

9. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)

Med materialne in druge pogoje za delovanje mestnega redarstva in redarjev lahko uvrščamo prostore redarske službe, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 103/2007).

10. VRSTE IN OBSEG NALOG REDARSKE SLUŽBE NA OBMOČJU OBČINE SEMIČ

Redarstvo ni tipična služba občinske, oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske uprave. Redar je pooblaščen uradna oseba (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem (v letu 2008 je bilo na redarje v Sloveniji 21 različnih napadov - verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odrivanje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o varnosti v cestnem prometu in spremembami in dopolnitvami tega zakona, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami občine, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za redarje, ki bodo opravljali delo na območju občine Semič.

Redarji na območju občine Semič izvajajo preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,

- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja redarske službe ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v občini Semič.

11. SODELOVANJE S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČINE SEMIČ

V tem delu je opredeljeno sodelovanje redarjev s predstavniki policije. Na območju občine Semič opravljajo delo ob policistih splošne Policijske postaje Črnomelj, še policisti Postaje prometne policije Novo mesto in Postaje mejne policije Metlika. Koordinacijo dela s slednjima policijskima postajama opravlja vodstvo Policijske postaje Črnomelj, preko vodstva te policijske enote in preko vodje policijskega okoliša (Policijska pisarna Semič).

12. POVEZANOST OBČINSKEGA REDARSTVA Z OKC POLICIJSKE UPRAVE NOVO MESTO IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

Izdelano je Navodilo o ukrepanju občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah ter način sodelovanja s policijo in Regijskim centrom za obveščanje (ReCO), ki je **Priloga 1** tega programa.

13. NAČINI SODELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV

Redarji bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na tem območju. Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

Redarji pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

14. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG OBČINSKEGA REDARSTVA

Na podlagi 4. odstavka 17. člena Zakona o občinskem redarstvu župan občine Črnomelj (sedež organa) sprejme Poslovnik o delu komisije pri oceni uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev. Ta je v **Prilogi 2** tega programa.

15. SODELOVANJE MED MEDOBČINSKO REDARSKO SLUŽBO, POLICIJO TER SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE SEMIČ

Občinski svet občine Semič je na svoji 2. redni seji dne 21.12.2006 sprejel sklep o imenovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič za mandatno obdobje 2006 – 2010 (sklep št. 032-18/2006-2). Svet vodi predsednica Silva Jančan, vanj pa je vključen tudi predstavnik Policijske postaje Črnomelj.

Svet je izdelal program dela za leto 2008 in 2009. V njem so načrtovane predvsem aktivnosti v zvezi z razreševanjem nevarnih točk v cestnem prometu (avtobusna postajališča, prometni znaki, pločniki), naloge pred začetkom šolskega leta, varne šolske poti in druge preventivne aktivnosti.

Izdelan je koncept Protokola o sodelovanju med redarji, kot novo kategorijo pooblaščenih oseb za delo na področju prometne preventive, Policijsko postajo Črnomelj in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič, ki je v **Prilogi 3** tega programa.

16. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti občine Semič ima, glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje programa, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja programa varnosti bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in miru v občini.

Ocenjevanje občinskega programa varnosti poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg cilja, ki je opredeljen v programu. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

Občinski program varnosti občine Semič se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še ostalo vsebino programa. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva.

Predloge za dopolnitev programa je potrebno oblikovati tudi v okviru Sveta za preventivo in vzgojo občine Semič in varnostnega sosveta, kot pomembnega posvetovalnega organa na področju varnosti v naši občini.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju občine Semič in njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Črnomelj ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

ŽUPAN
Ivan Bukovec

LITERATURA IN VIRI:

- Ustava RS. Ljubljana: Uradni list RS/I 33/91.
- Zakon o prekrških ZP1-UPB4. Ljubljana: Uradni list RS 3/2007.
- Zakon o varnosti cestnega prometa-UPB4. (2006). Ljubljana: Uradni list RS; 133/06, spremembe in dopolnitve 37/08.
- Zakon o lokalni samoupravi. (1993). Ljubljana: Uradni list RS, 72/93.
- Zakon o lokalni samoupravi - UPB2. (2007). Ljubljana: Uradni list RS, 94/07.
- Zakon o javnih cestah - UPB1. (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 33/06.
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (2006). Ljubljana: Uradni list RS, 70/06.
- Zakon o policiji-UPB6: Ljubljana: Uradni list RS 107/06.
- Kazenski zakonik-UPB1. Ljubljana: Uradni list RS, 95/04.
- Zakon o kazenskem postopku-UPB4: Uradni list RS, 32/07.
- Zakon o občinskem redarstvu: Lavtar R., in Keanovič, (2007), Ljubljana: GV Založba.
- Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarČP). Uradni list RS, 71/93.
- Zakon o varstvu okolja: Ur. list RS UPB 39/2006, spremembe in dopolnitve 70/2008.
- Zakon o vodah: Ur. list RS 67/2002, spremembe in dopolnitve 57/2008.
- Zakon o ohranjanju narave: Ur. list RS 96/2004.
- Peter Jambrek, Anton Perenič in Marko Uršič, Varstvo človekovih pravic: razprave esej dokumenti, (1988) Ljubljana. Mladinska knjiga.
- Žaberl Miroslav, Temeljni policijskih pooblastil, (2006). Ljubljana. Fakulteta za varnostne vede.
- Pravilnik o policijskih pooblastilih. Ljubljana: Uradni list RS 40/06.
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008). Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev.
- Uradna spletna stran občine Semič.

PRILOGA: 1

Na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Semič (25.03.1997), izdajam

NAVODILO ZA UKREPANJE OBČINSKIH REDARJEV OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH

Z Navodilom za ukrepanja občinskega redarstva ob naravnih in drugih nesrečah v občini Semič se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer potresov, neurij s točo, sušnih obdobij, požarov v naravi, v naseljih in industrijskih objektih, primerov žleda, nesreč z nevarnimi snovmi in jedrskih nesreč ter prometnih nesreč.

Navodilo je izdelano na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in je priloga Občinskemu načrtu zaščite in reševanja v občini Semič, izdelanem v skladu z določbami Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 3/2002, 17/2002 in 17/2006).

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah se prične uporabljati:

- v primeru naravnih in drugih nesreč, katera so prizadela območje občine Semič in je redarstvo obveščeno preko Centra za obveščanje (ReCO), s strani občine Semič ali kakorkoli drugače,
- po obvestilu župana ali štaba civilne zaščite občine Semič.

S pričetkom uporabe tega navodila mora vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva takoj do preklica zagotoviti stalno prisotnost občinskih redarjev na območju občine Semič. Občinski redarji se takoj javijo županu, oz. štabu civilne zaščite občine Semič.

Po dogovoru med županom občine Semič, oz. osebo, ki jo ta pooblasti in vodjo Medobčinske inšpekcije in redarstva se lahko zagotovi večje število občinskih redarjev.

Naloge občinskega redarja v primeru potresa:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na potresno območje,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- usmerja prebivalce na začasni nastanitveni center,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru neurja s točo:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja, nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na prizadeto območje,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru suše:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,

- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na območja, ki jih je prizadela suša,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru požarov v naravi, v naseljih in industrijskih objektih:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- ugotavlja primere nastanka začetnih požarov teh o tem obvešča štab civilne zaščite, sam pa le tega poskuša pogasiti,
- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti s ciljem varovanja javnega premoženja, naravno in kulturno dediščino ugotavlja primere kršitev odredbe in o tem obvešča policijo in štab civilne zaščite,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj požara ali do objekta, ki je požarno ogrožen,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru nesreč z nevarnimi snovmi ali jedrske nesreče:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje s štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj razlitja, izpusta ali eksplozije nevarne snovi ali na širše prizadeto območje zaradi jedrske nesreče,
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- pozoren je na morebitne znake onesnaženja vodotokov, podtalnice, zastrupitev ter o tem obvešča štab civilne zaščite,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Naloge občinskega redarja v primeru večjih in obsežnejših prometnih nesreč:

Na ogroženem območju skrbi za javno varnost in javni red s tem, da:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- usklajeno v dogovoru s policijo – vodjo intervencije, ki je na kraju prometne nesreče in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje s štabom civilne zaščite ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja, nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj prometne nesreče (delo na prometnih zaporah, itd.),
- s sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo s sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah se hrani v pisni obliki v občini Semič in na sedežu Medobčinske inšpekcije in redarstva v Črnomlju, Trg svobode 3.

Številka:

Datum:

**Medobčinska inšpekcija
in redarstvo**

PRILOGA: 2

Na podlagi 4. odstavka, 17. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS 139/2006) izdaja župan občine Črnomelj

POSLOVNIK o delu komisije pri oceni uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev

1. člen

Ta poslovnik določa vsebino, sestavo, način in postopek dela komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev, evidentiranje, poročanje, nadzor in varstvo podatkov.

2. člen

Posamezni izrazi v tem poslovniku imajo naslednji pomen:

- pritožba je vsaka vloga posameznika, v kateri zatrjuje kratenje pravic in svoboščin s strani pooblaščenega uradne osebe občinskega redarstva;
- pritožnik je posameznik, ki meni, da so bile z dejanjem pooblaščenega uradne osebe ali opustitvijo dejanja pri izvajanju nalog na območju občin Črnomelj, Metlika in Semič iz 3. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139-2006), kratene njegove pravice in svoboščine in se je v skladu z 19. členom Zakona o občinskem redarstvu pritožil pri katerem od županov teh občin, pri Medobčinski inšpekciji in redarstvu ali pri drugem organu teh občinskih uprav;

3. člen

Občinski redar sme pri opravljanju nalog v skladu z določili 14. člena Zakona o občinskem redarstvu uporabljati naslednja prisilna sredstva:

- uporaba fizične sile,
- uporaba sredstev za vklepanje in vezanje,
- uporaba plinskega razpršilca.

4. člen

Župan imenuje neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva. Župan določi tudi vodjo komisije in njegovega namestnika.

V komisiji mora biti direktor občinske uprave, predstavnik krajevno pristojne policijske postaje ter predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Župan lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

Župan lahko določi komisijo za ocenjevanje vseh primerov naštetih v 5. členu tega poslovnika (stalna komisija) ali pa za vsak primer posebej.

5. člen

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

Če z Zakonom o občinskem redarstvu ni drugače določeno, se za ocenjevanje in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

6. člen

Komisija ocenjuje ali je bilo ravnanje občinskih redarjev v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

Komisija zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev.

V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje. Komisija pri postopku svojega dela smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

7. člen

Delo komisije se opravlja na sedežu občine, na podlagi odločitve župana pa lahko tudi v drugi občini ali na kraju, kjer je do uporabe prisilnega sredstva prišlo.

8. člen

Delo komisije poteka na sejah in na drugi način zbiranja potrebnih dokazov in obvestil.

Sejo komisije skliče vodja komisije na predlog župana. Seja se skliče s pisnim vabilom, ki mora biti vročeno članom komisije najmanj pet dni pred sejo. V vabilu, ki se pošlje članom komisije se določi datum, kraj in čas seje ter zadeve, ki bodo obravnavane na seji.

9. člen

Če komisija pri svojem delu ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

10. člen

Vodja komisije je dolžan temeljito proučiti zadevo iz postopka pri vodji organizacijske enote redarstva. Ta je dolžan z vodjem komisije sodelovati in mu o obravnavani uporabi prisilnega sredstva nuditi vse potrebne podatke, obvestila in dokumentacijo.

O uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Poročilo mora biti napisano in predano v pregled takoj po uporabi prisilnega sredstva, oz. najkasneje do konca delovnega dne redarja, ki je to prisilno sredstvo uporabil. V poročilu redarja morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju uporabe prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

Vodja komisije vodi delo komisije in skrbi, da se zadeva vsestransko obravnava in pretehta.

11. člen

Na podlagi izvedenega postopka pred komisijo in ugotovljenih dejstev, okoliščin in dokazov, komisija sprejme odločitev o obravnavanem primeru uporabe prisilnega sredstva. Če se mnenje posameznika o obravnavanem primeru razlikuje od večine članov komisije, se v zapisnik o ugotovitvah navede, kot ločena mnenja.

12. člen

O zbranih obvestilih, ugotovitvah in dokazih komisija najkasneje v 30 dneh od pričetka dela sestavi zapisnik.

Zapisnik mora vsebovati:

- datum, čas in kraj seje in drugih aktivnosti komisije;
- sestavo komisije;
- opozorilo na dolžnost spoštovanja predpisov o varstvu osebnih podatkov in varstvu tajnih podatkov;
- navedbo obravnavane vsebine;
- vsebino postavljenih vprašanj in odgovorov, ki so pomembni za odločitev o obravnavanem prisilnem sredstvu;
- odločitev in navedba mnenja, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno (tudi morebitno ločeno mnenje člana komisije).

Zapisnik podpiše predsednik komisije in zapisnikar.

13. člen

Sredstva, potrebna za izvajanje tega poslovnika se zagotovijo v proračunu Medobčinske inšpekcije in redarstva.

14. člen

Nadzor nad izvrševanjem tega poslovnika izvaja župan občine Črnomelj in Inšpektorat RS za notranje zadeve.

15. člen

Vsi sodelujoči v delu komisije so dolžni pri uporabi in dostopu do podatkov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, ravnati po zakonu o tajnih podatkih, zakonu o varstvu osebnih podatkov ter predpisih, ki urejajo ti področji.

16. člen

Ta poslovnik prične veljati po objavi v uradnem glasilu ....

Štev.
Datum:

Župan
Andrej Fabjan

PRILOGA: 3

Na podlagi smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne _____ vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva sklenil naslednji

P R O T O K O L

O SODELOVANJU MED MEDOBČINSKO INŠPEKCIJO IN REDARSTVOM, POLICIJSKO POSTAJO ČRNOMELJ IN SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE SEMIČ

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič, Medobčinska inšpekcija in redarstvo in Policijska postaja Črnomelj ugotavljajo, da je v njihovem skupnem interesu poglobiti njihovo sodelovanje in stike pri izvajanju protokola.

Takšna oblika tesnejšega sodelovanja pomeni vzpostavitev partnerskega odnosa in omogoča zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti in kvaliteto javnega prostora v občini.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ocenjuje stanje varnosti v cestnem prometu na lokalni ravni, predlaga v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje, koordinira izvajanje nalog na podlagi programov za varnost cestnega prometa na lokalni ravni predvsem pa skrbi za izvajanje prometne vzgoje, dodatno izobraževanje in obveščanje udeležencev cestnega prometa, izdajanje in razširjanje prometno vzgojnih publikacij in drugih gradiv, pomembnih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na lokalni ravni.

V sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič bodo redarji v prometu izvajali preventivne akcije na področju mirujočega prometa, predvsem osveščanja ljudi, da v primeru napačnega parkiranja nemalokrat ogrožajo druge udeležence v cestnem prometu (pešce, kolesarje ipd.).

V sodelovanju s policijo bodo redarji izvajali preventivne akcije za zagotavljanje večjega reda na področju mirujočega prometa in uspešno sodelovali na terenu pri skupnih akcijah kot so sodelovanje: pri pripravi predpisov s področja prometa; s službami in institucijami, ki se ukvarjajo s problematiko prometa s predlogi za kvalitetnejšo reševanje mirujočega prometa.

Občinsko redarstvo in Policija, vsak skladno s svojimi pristojnostmi, ki so opredeljene v posameznih zakonih, zagotavljata javno varnost ter varnost cestnega prometa v lokalni skupnosti ter pri tem kar najtesneje sodelujejo.

Pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda in miru morata občinsko redarstvo in policija nujno sodelovati, zato mora biti vzpostavljena med obema organoma ustrezna komunikacija. Komunikacija je potrebna tudi zaradi izmenjavanja strokovnih mnenj, stališč, predloga izvajanja skupnih akcij na terenu, zaradi odzivanja na pobude za izvedbo skupnih akcij ter analiziranja skupne varnostne in druge problematike.

Za uspešno in učinkovito sodelovanje redarjev in policistov ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Semič je nujno potrebna kvaliteta za skupno doseganje lokalne in globalne varnosti. Sodelovanje med redarstvom, policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se bo odrazilo v skupnem dobrem, večji varnosti in predvsem zadovoljstvu ljudi. Zelo pomembna je soglasna naravnost in delitev skrbi za rezultate.

Štev.:

Datum:

**SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU OBČINE
SEMIČ**

**MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA
IN REDARSTVO**